

Opiskeluhoitosuunnitelma

Vuolle Setlementti ry

Vuolteen opisto

Sisällys

ALUKSI	4
1 OPISKELUHUOLTO VUOLTEEN OPISTOSSA	5
1.1 Opiskeluhoitoa koskeva lainsäädäntö ja sitä ohjaavat suunnitelmat	6
1.2 Opiskeluhoitoon vastuu ja työnjako	7
1.2.1 Koulutusjohtaja ja koulutusalan päälliköt	7
1.2.2 Ryhmän ohjaajat, aineenopettajat ja koulunkäynnin ohjaajat	7
1.2.3 Opiskelijahyvinvointivastaava	8
1.2.4 Opintopalvelupäällikkö	8
1.3 Opiskeluhoitotoryhmät	8
1.3.1 Monialainen opiskeluhoitoon ohjausryhmä	9
1.3.2 Oppilaitoskohtainen opiskeluhoitotoryhmä	9
1.3.3 Tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmä	10
2 OPISKELUHOITOON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELIJAHUITOON PALVELUT	11
2.1 Opiskeluhoitoon palvelut	11
2.2 Kuraattori- ja psykologipalvelut	12
2.3 Terveystuotoon palvelut	12
3 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHOITO JA SEN TOIMINTATAVAT	14
3.1 Opiskelijoiden osallisuus	14
3.2 Esteetön oppimisympäristö ja tapaturmien ehkäisy	15
3.3 Opiskelijan suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	16
3.4 Toiminta kriisitilanteissa	17
3.5 Opiskelijaruokailun järjestäminen	18
3.6 Koulumatkat ja koulutukseen liittyvät matkat	18
3.7 Opiskeluhoitoon tiedottaminen	18
3.8 Opiskelijan edustajan ja viranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö	18
4 YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOITO	20
4.1 Tuen tarpeen varhainen tunnistaminen ja selvittäminen	20
4.2 Opiskeluhoitokertomuksen laatiminen ja säilytys	20
4.2.1 Yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön kirjaukset	20
4.2.2 Opiskeluhoitokertomukset	21

5 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ OPISKELU- JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN TERVEELLISYYDEN, TURVALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISESSÄ	23
5.1 Asuntolatoiminta	23
5.2 Vuolle Setlementin hyvinvointi- ja yhteisötyöpalvelut	23
5.2.1 Tyttöjen ja Poikien talo	23
5.2.2 Ystävyyskeskus	24
5.2.3 Rikosuhripäivystys (RIKU)	24
5.2.4 VIA VIS Väkivaltatyö	24
5.2.5 Sovittelu	24
5.3 Etsivä nuorisotyö	25
5.4 Lastensuojelu	25
6 KELA:N TUET OPISKELIJOILLE	26
7 KOULUTUKSEN KESKEYTYMISTÄ EHKÄISEVÄT TOIMENPITEET	27
7.1 Poissaolojen seuranta ja ennaltaehkäisy	27
7.2 Opinto-ohjaus	27
8 KURINPITO	28
9 OMAVALVONTA	29
10 OPISKELUHUOLLON KEHITTÄMINEN	30

ALUKSI

Vuolteen opiston tarjoamien ja organisoimien palveluiden avulla edistetään opiskelijoiden oppimista ja opiskelun etenemistä, hyvää psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia. Opiskeluhuollon tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle opiskelijalle turvallinen ja terveellinen opiskeluympäristö. Vuolteen opistossa opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosta tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Opiskelijalla on myös oikeus tarvittaessa yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Opiskeluhoitosuunnitelma koskee aikuisten perusopetuksen, toiminnallisen lukutaitokoulutuksen, vapaan sivistystyön pitkien linjojen (väh. lukukauden kestävät) ja joidenkin hankerahoituksella toteutettavien koulutusten opiskelijoita. Suunnitelmassa on tarkennettu kohderyhmät niiden palveluiden osalta, jotka eivät ole käytettävissä kaikilla opiskelijoilla.

Opiskeluhoitosuunnitelma sisältää seuraavat liitteet:

- kriisisuunnitelma
- suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä
- tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- poissaolokäytänteet
- järjestyssäännöt
- ohjaussuunnitelma

1 OPISKELUHUOLTO VUOLTEEN OPISTOSSA

Opiskeluhooltoon sisältyvät opiskeluhoolto ja opiskeluhoillon palvelut, kuten psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskelijaterveydenhuollon palvelut.

Vuolteen opiston kansanopiston opinnot perustuvat setlementtityön arvoihin ja arvoista johdettuihin perustehtäviin sekä Vuolle Setlementin arvoihin. Setlementtityön arvot ovat; luottamus ihmisen ja yhteisön kykyyn ratkaista ongelmia itsenäisesti, erilaisuuden hyväksyminen, yksilön oikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvoisuus. Arvoista johdettuja perustehtäviä ovat yksilön elämänhallinnan edistäminen, elinikäisen oppimisen mahdollistaminen, ihmisen lähimmäisyyden vahvistaminen ja hyvinvointia edistävien toimintamuotojen kehittäminen. Vuolle Setlementin arvoja ovat: avoimuus, ihmisläheisyys, uudistuvuus ja rohkeus.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää koulutuksen järjestäjää vastaamaan siitä, että opiskeluhoillon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen opiskeluhooltosuunnitelma. Opiskeluhooltosuunnitelma on laadittava yhteistyössä oppilaitoksen henkilökunnan, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskeluhooltosuunnitelmassa tulee myös olla koulutuksen järjestäjän monialaisen ja oppilaitoskohtaisen opiskeluhooltoryhmän linjaukset opiskeluhoillon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Koulutuksen järjestäjän tulee kuulla myös opiskelijoita ennen opiskeluhooltosuunnitelman vahvistamista. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013.) Vuolteen opistossa opiskeluhooltosuunnitelman vahvistaa Vuolle Setlementin opiston johtoryhmä.

Tämä oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) edellyttämä opiskeluhooltosuunnitelma sisältää Vuolteen kansanopiston (myöh. Vuolteen opiston) arvion opiskelijahuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollopalveluista. Opiskeluhooltosuunnitelmaan on kirjattu toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi sekä toimenpiteet opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (*omavalvonta*). Suunnitelma sisältää kuvaukset opiston henkilöstön rooleista opiskeluhoillon näkökulmasta, yhteistyön järjestämisestä opiskelijoiden ja heidän perheidensä/edustajiensa ja opiskelijoiden hyvinvointia tukevien ulkopuolisten tahojen kanssa.

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan, opiskeluyhteisön ja opiskeluympäristön hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin

edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa Vuolteen opistossa. Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti **ennaltaehkäisevänä** koko oppilaitosyhteisöä tukevana **yhteisöllisenä** opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus lainmukaiseen **yksilökohtaiseen** opiskeluhoitoon. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3§, 1287/2013.) Tavoitteena on hyvinvoiva opiskeluyhteisö, joka tukee ja edistää jokaisen opiskelijan oppimista ja hyvinvointia, ehkäisee ongelmia ja tarjoaa niihin tukea mahdollisimman varhain sekä ennakoii mahdollisia riskejä. Hyvinvoivassa opiskeluyhteisössä vallitsee luottamus ja avoimuus ihmisten välillä: jokainen tuntee kuuluvansa opiskeluyhteisöön ja kokee tulevansa kuulluksi.

1.1 Opiskeluhoitoa koskeva lainsäädäntö ja sitä ohjaavat suunnitelmat

Opiskeluhoitoon suunnittelua, toteuttamista ja arviointia ohjaavat lait ja asetukset:

- oppilas- opiskelijahuoltolaki 1287/2013
- terveydenhuoltolaki ja asetukset 1326/2010
- sosiaalihoitolaiki 1301/2014
- nuorisolaki 1285/2016
- lastensuojelulaki 417/2007
- perusopetuslaki ja asetukset 628/1998
- julkisuuslaki 612/1999
- henkilötietolaki 523/1999
- tietosuojalaki 516/2004

Opiskeluhoitoon liittyvät tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet, arvio opiskeluhoitoon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta, toimet, joilla vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja opiskelijoiden varhaista tukea ja tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta sekä opiskeluhoitoon laadunarvioinnista kirjataan lastensuojelulain (417/2007) 12 §:ssä tarkoitettuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 12§, 1287/2013.). Oulun kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on voimassa 2018–2021. Suunnitelmassa ei ole erikseen huomioitu aikuisten perusopetusta.

1.2 Opiskeluhuollon vastuut ja työnjako

1.2.1 Koulutusjohtaja ja koulutusalapääälliköt

Vuolteen opiston koulutusjohtaja vastaa opiskeluhuollon kokonaisuudesta. Koulutusjohtaja allekirjoittaa erilaisista syistä johtuvat kirjalliset varoitukset ja määräaikaiset erottamiset. Lisäksi hän allekirjoittaa opiskelijoiden koulutuksesta eroamiseen liittyvät päätökset. Koulutusjohtaja toimii koulutusalapääälliköiden esihenkilönä.

Vuolteen opiston koulutusalapääälliköt toimivat ryhmänohjaajien esihenkilöinä ja tukena sekä vastaavat yhdessä opiskelijahyvinvointivastaavan ja opetushenkilöstön kanssa varhaisesta puuttumisesta opiskelussa ilmeneviin haasteisiin, kiusaamistilanteisiin, väkivaltaan tai sen uhkaan ja häiriökäyttäytymiseen.

1.2.2 Ryhmänohjaajat, aineenopettajat ja koulunkäynninohjaajat

Jokaiselle opiskelijaryhmälle on nimetty ryhmänohjaaja (vastuuopettaja), joka seuraa ja arvioi opiskelijoiden opintojen etenemistä. Hän on opiskelijoiden ensisijainen tuen tarjoaja ja palveluihin ohjaaja. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS), joka toimii opiskelijoiden opintojen tukena. Kotoutumisajalla olevien maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ajantasaiset kotoutumissuunnitelmat huomioidaan kotouttamislain (laki kotouttamisen edistämisestä (1386/2010)) vaatimuksen mukaisesti henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa laadittaessa ja täydennettäessä. Suunnitelman toteutumista seurataan, ja sen sisältöä päivitetään opintojen ajan. Ryhmänohjaaja käy opiskelijoiden kanssa yksilöllisiä ohjauksellisia keskusteluja. Tarvittaessa hän käynnistää yhdessä opiskelijan kanssa yksilökohtaisen opiskeluhoollon. Keskeisellä sijalla opiskelijan tukemisessa ovat ryhmänohjaajien ja opiskelijoiden väliset luottamukselliset suhteet. Opiskelun yleisestä tuesta vastaavat ainekohtaisesti aineenopettajat. Opiskelijoille järjestetään tarvittaessa tukiopetusta tai pienryhmäopetusta.

Opistolla työskentelee tarvittava määrä koulunkäynninohjaajia lukuvuodessa. Koulunkäynninohjaaja toimii tiiviissä yhteistyössä opettajien kanssa jaetun asiantuntemuksen periaatteen mukaisesti. Koulunkäynninohjaajat toimivat opiskelijoiden oppimisen ohjaajina ja toimintakyvyn ja hyvinvoinnin tukijoina. Työn tavoitteena on hyvinvoiva nuori tai aikuinen, joka voi kehittyä ja oppia omien yksilöllisten tavoitteidensa mukaisesti. Koulunkäynninohjaajan työnkuva opistossa on moninainen. Hän toimii ohjaajana luokkatilanteissa, eriyttää opetusta pienryhmissä ja auttaa tarvittaessa opiskelijoita arjen- ja elämänhallintataidoissa.

1.2.3 Opiskelijahyvinvointivastaava

Opistossa työskentelee opiskelijahyvinvointivastaava, joka tarjoaa opiskelijoille psyykkistä tukea koulunkäyntiin ja opiskeluun liittyvissä asioissa. Hänen toimenkuvaansa kuuluu opiskelua häiritsevien ja estävien tekijöiden ennaltaehkäiseminen, selvittäminen ja palveluohjaus. Opiskelijapalveluvastaava toimii yhteistyössä esihenkilöiden, opetushenkilöstön ja opiskelija-asuntolan ohjaajan kanssa. Hänen tehtävänsä kuuluu tiivis yhteistyö mm. TE-toimiston ja maahanmuuttajapalvelujen eri toimijoiden kanssa. Tarvittaessa opiskelijapalveluvastaava on yhdessä opiskelijan kanssa yhteydessä psykologiin, kuraattoriin, Oulun kaupungin maahanmuuttajapalveluihin tai opiskelijaterveydenhuoltoon.

1.2.4 Opintopalvelupäällikkö

Opintopalvelupäällikkö tekee tarvittavat kirjaukset viranomaistahojen (mm. te-hallinnon) sähköisiin järjestelmiin etuuksiin vaikuttavista seikoista.

1.3 Opiskeluhooltoryhmät

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskeluhoollon työryhmät sijoittuvat kolmelle eri tasolle. Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa **monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä**. Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa **monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä**. Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään **tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä** (yksilökohtainen opiskeluhoolto, kohta 3).

1.3.1 Monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä

Monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä vastaa oppilaitoksen yleisestä opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kerran lukuvuodessa. Vuolteen opiston opiskeluhuollon ohjausryhmän muodostaa Vuolle Setlementin johtoryhmä, johon kuuluvat toiminnanjohtaja, koulutusjohtaja, hyvinvointijohtaja, Nuoriso- ja vapaa-ajankeskus Pikku-Syötteen johtaja, talous- ja kehittämisjohtaja ja viestintä- ja markkinointipäällikkö.

1.3.2 Oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä

Monialaiseen Vuolteen opiston **oppilaitoskohtaiseen opiskeluhoitoryhmään** kuuluvat koulutusjohtaja, aikuisten perusopetuksesta vastaava koulutusalapäällikkö, opiskelijahyvinvointivastaava ja opiskelijaedustus (Vuolteen opiston päiväryhmien valitsevat opiskelijaedustajat, jotka yhdessä muodostavat opiskelijakunnan). Lisäksi oppilaitoskohtaiseen opiskeluhoitoryhmään kutsutaan Oulun kaupungin maahanmuuttajapalvelujen, opiskelijaterveydenhuollon, koulupsykologin/kuraattorin sekä vastaanotokeskuksen edustus. Vuolle Setlementin hyvinvointipalveluiden asiantuntijat ovat käytävissä tarvittaessa. Opiskeluhoitoryhmän tehtävänä on vastata opiston yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Opiskeluhoitoryhmä kokoontuu kerran lukukaudessa. Opiskeluhoitoryhmää johtaa opiskelijahyvinvointivastaava.

Opiskeluhoitoryhmässä asioita käsitellään vain yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmistä, luokista, opiskeluympäristöstä ja koulu- tai oppilaitosyhteisöstä voidaan keskustella esimerkiksi ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden tai osallisuuden näkökulmista. Koska opiskeluhoitoryhmässä ei käsitellä yksittäistä oppilasta tai opiskelijaa koskevia asioita, voivat työskentelyyn osallistua myös oppilaat ja opiskelijat, huoltajat tai ulkopuoliset yhteistyökumppanit käsiteltävän aiheen edellyttämällä tavalla. Tarvittaessa ryhmä voi myös kuulla asiantuntijoita. Ryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista päätetään paikallisesti.

Opiskeluhoitoryhmän tehtäviin voi kuulua esimerkiksi:

- Opiskeluhoitoa koskevan tiedon kokoaminen eri lähteistä
- Rakenteiden ja toimintatapojen luominen yhteisölliselle ja ennalta ehkäisevälle työlle

- Opiskeluhoitoryhmän omien toimintatapojen kehittäminen ja arviointi
- Osallisuudesta huolehtiminen (ml. oppilaat ja opiskelijat, huoltajat, yhteistyökumppanit)
- Opiskeluhoitosuunnitelman (+ turvallisuussuunnitelmien) valmistelu
- Opiskeluhoollosta tiedottaminen
- Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön seuranta ja arviointi

1.3.3 Tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmä

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa **asiantuntijaryhmässä**. Asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumukseen. Asiantuntijaryhmän koollekutsuu joko opiskelijan oma ryhmänohjaaja tai opiskelijahyvinvointivastaava. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Opiskelijan **yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella** hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja taikka opiskelijan läheisiä.

Yksittäistä opiskelijaa koskevaa asiaa tai opiskelijaryhmää koskevaa asiaa käsiteltäessä siten, että yksittäisten opiskelijoiden henkilöllisyys on tunnistettavissa, on otettava huomioon lain tuomat velvoitteet (1287/2013 18§ ja 19§). Asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää asiantuntijaryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin opiskeluhooltoon liittyvään tehtävään.

2 OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELIJAHUOLLON PALVELUT

Vuolteen opistossa järjestettäviä koulutuksia ovat aikuisten perusopetus (aikuisten perusopetuksen lukutaito-, alku- ja päättövaiheen ryhmät) ja vapaan sivistystyön opintoina järjestettävät koulutukset, kuten Toiminnallinen lukutaitokoulutus ja psykologian lukukaudenmittainen opintolinja. Lukuvuosittain opistossa opiskelee n. 250 opiskelijaa lukuvuoden tai maksimissaan neljä lukuvuotta kestävillä opintolinjoilla. Lisäksi opistossa järjestetään erillisrahoitteisia koulutuksia, joiden opiskelijat ovat oikeutettuja osaan opiskeluhuoltopalveluista. Heidän opiskeluhuollollisissa toimenpiteissä tehdään tarvittaessa palveluohjausta Oulun kaupungin maahanmuuttajapalveluiden tai alueellisten hyvinvointikeskusten kanssa.

2.1 Opiskeluhuollon palvelut

Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhuolto, jota opetukseen ja koulutukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhuolto muodostaa yhtenäisen toimivan kokonaisuuden, jota toteutetaan Vuolteen opiston, Oulun kaupungin hyvinvointipalveluiden ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden sekä Oulun vastaanottokeskuksen yhteistyönä. Toimijat edustavat eri organisaatioita ja ammattiryhmiä. Ammattiroolien vastuista ja rooleista on sovittu yhdessä. Opiskeluhuollon palveluja tarjoavien ammattiryhmien toimenkuvat sisältävät sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista opiskeluhuoltotyötä.

Opiskeluhuollon palveluita ohjaa luottamuksellisuus ja työntekijöitä sitoo salassapito- ja vaitiolovelvollisuus. Palveluista tiedotetaan opiskelijoille mm. opiskelijan oppaassa, Wilman kautta sekä ilmoitustaululla.

Vuolteen opistossa opiskelevat maahanmuuttajataustaiset opiskelijat ovat oikeutettuja pääsääntöisesti kunnallisiin hyvinvointipalveluihin. Osalla on kuitenkin statukseensa liittyen erityispalveluita, jotka huomioidaan opiskeluhuoltotyössä. Kansanopiston maahanmuuttajataustaiset opiskelijat voidaan jakaa palvelutarpeen mukaan seuraavasti:

- Aikuisten perusopetuksen opiskelijat, joilla ei ole oleskelulupaa, ovat oikeutettuja vastaanottokeskusten palveluihin (sosiaali- ja terveystyöpalvelut)
- Opiskelijat, joille on myönnetty oleskelulupa ja pakolaisstatus, ovat oikeutettuja ensimmäiset kolme vuotta Oulun kaupungin maahanmuuttajapalveluihin. Oulun

kaupungin maahanmuuttajapalveluissa heillä ovat käytössään lääkärin, psykologin, terveydenhoitajien, sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan palvelut.

- Opiskelijat, joilla on oleskelulupa ja jotka eivät kuulu Oulun kaupungin maahanmuuttajapalveluiden piiriin, käyttävät samoja sosiaali- ja terveysterveystoimintoja kuin muut kuntalaiset ja ovat oikeutettuja opiskelijaterveydenhuoltoon.

2.2 Kuraattori- ja psykologipalvelut

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskeluhoitoon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla edistetään opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa ja tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Kuraattorin kelpoisuusvaatimuksena on vähintään sosiaalihuollon ammatillisista kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) 6 §:n mukainen kelpoisuus. Jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava sellaisen opiskeluhoitoon vastaavan kuraattorin palveluja, jolla on mainitun lain 3 §:n mukainen kelpoisuus sekä psykologin palveluja. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 7§, 1287/2013.)

Opiskelijat voivat hakeutua oma-aloitteisesti keskustelemaan koulukuraattorin tai koulupsykologin kanssa tai he voivat ohjautua palveluihin opettajan tai muun henkilön suosittelemana. Kuraattori ja psykologi ovat tavoitettavissa puhelimitse joka arkipäivä ja palveluihin pääsee ajanvarauksella. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskelijalle tulee tarjota kiireellisessä tapauksessa tapaamisaika samana tai seuraavana oppilaitoksen työpäivänä. Kiireettömässä tapauksessa aika on tarjottava viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä.

Koulupsykologin ja kuraattorin yhteystiedot ovat opiskeluhyvinvointivastaavan ilmoitustaululla.

2.3 Terveysterveystoimintopalvelut

Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan tässä suunnitelmassa terveydenhuoltolain (1326/2010) 16 §:n mukaista kouluterveydenhuoltoa, joka koskee perusopetusta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri. Terveysterveystoimintolain mukaisilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia

ja opiskelukykyä, tunnistetaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 8§, 1287/2013.)

Terveydenhuoltopalvelut on järjestetty maahanmuuttajapalveluiden, vastaanottokeskuksen ja kunnallisen terveydenhuollon toimesta sen mukaan, millaisiin palveluihin opiskelijalla on oikeus.

3 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

Yhteisöllisellä opiskelijahuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. Vuolteen opistossa yhteisöllisen opiskeluhuollon vastuullinen toteuttaja on monialainen oppilaitoskohtainen opiskelijahuoltotyöryhmä.

3.1 Opiskelijoiden osallisuus

Opiskeluhuoltoin toteuttamisessa lähtökohtana on opiskelijoiden osallisuus ja osallistaminen. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kannalta on keskeistä rakentaa psyykkisesti turvallinen oppimisympäristö, jossa opiskelijat kokevat voivansa vaikuttaa asioihin ja sanoa mielipiteensä. Osallisuutta tuetaan mm. tiedottamalla opiston käytänteistä ja keskustelemalla aktiivisesti opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa opiskeluun liittyvistä ilmiöistä. Opiskelijat valitsevat keskuudestaan jokaiselta opintolinjalta luotto-opiskelijat, jotka muodostavat opiskelijakunnan hallituksen. Opiskelijakunnan hallitus kokoaa toiveet ja tarpeet opiskelijahuollon toteuttamiseksi ja kehittämiseksi lukuvuosittain.

Opiskelijoiden hyvinvointi koostuu erilaisista osatekijöistä kuten fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Fyysinen hyvinvointi koostuu riittävästä levosta, monipuolisesta ravinnosta ja liikunnasta. Psyykkiseen hyvinvointiin kuuluu kokemus turvallisuudesta ja luottamuksesta ja opiskelijan näkemys omasta itsestään. Sosiaalinen hyvinvointi pitää sisällään yksilön sosiaalisen verkoston.

Opisto järjestää lukuvuosittain terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä teemapäiviä ja tapahtumia, joiden tehtävänä on antaa tietoa mm. terveellisestä ravitsemuksesta, päihteettömyydestä, harrastusmahdollisuuksista sekä unen ja liikunnan merkityksestä hyvinvoinnille. Toimintapäivien, lukukausijuhlien ja opiston järjestämien retkien tarkoituksena on myös sosiaalisten suhteiden edistäminen, opiskelijoiden ryhmäytyminen ja mehen vahvistaminen.

Opistossa toteutetaan yhteistyöluokkatoimintaa, jossa mahdollistetaan eri koulutuksissa olevien opiskelijoiden kohtaaminen ja vertaisoppiminen. Opiskelupäivien aikana tapahtuva toiminta on opiskelijoiden itsensä suunnittelemaa ja toteuttamaa mm. eri kieliin ja kulttuureihin tutustumista.

Vuolteen opisto on savuton oppilaitos. Opiskelijoita kannustetaan päihteettömyyteen ja savuttomuuteen. Koulun alueella tupakan ja muiden tupakkavalmisteiden käyttö on kielletty. Savuttomuus koskee kaikkia Vuolle Settlementissä työskenteleviä, opiskelevia ja vierailevia henkilöitä. Oppilaitoksen savuttomuutta säätelee tupakkalaki (Tupakkalaki 12§). Päihteisiin liittyvien symbolien julkinen käyttö on kielletty koulupäivien aikana.

3.2 Esteetön oppimisympäristö ja tapaturmien ehkäisy

Opiskelijoilla on oikeus fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvalliseen oppimis- ja opiskeluympäristöön. Opetusympäristöt sekä työvälineet, koneet ja laitteet ovat rakenteellisesti ja toiminnallisesti turvallisia. Opetushenkilöstö huolehtii opiskelijoiden perehdyttämisestä turvallisuusasioihin.

Opiston opiskelijat on vakuutettu tapaturman varalta. Vakuutus on voimassa opetussuunnitelman mukaisessa toiminnassa (vuosisuunnitelma) sekä tähän liittyvillä välittömillä matkoilla. Oppimisympäristön esteettömyydestä huolehditaan noudattamalla oppilaitoksen turvallisuus- ja pelastussuunnitelman toimintaohjeita ja määräyksiä, jotka löytyvät turvallisuuskansiosta, ja opiston ilmoitustauluilta 2. ja 3. kerroksesta. Opiskelija tai henkilökuntaa kuuluva tekee havaitsemastaan turvallisuuspoikkeamasta ilmoitukset, kuten läheltä piti – tilanteesta ja tapaturmista, jotka tulee toimittaa kirjallisella lomakkeella hallintopäällikölle. Ilmoituksista koostettu raportti toimitetaan Vuolle Settlementin työyhteisötoimikunnalle. Mikäli asia edellyttää kiinteistössä tehtäviä toimenpiteitä, tulee raportin tiedot toimittaa kiinteistöpalveluvastaavalle tai toiminnanjohtajalle.

Hoitoa tarvitseva opiskelija ohjataan tilanteen mukaan joko ensiapuun, lähimpään hyvinvointikeskukseen, maahanmuuttajapalveluihin tai vastaanottokeskukseen. Mikäli tilanne edellyttää kiireellistä hoitoa, tapahtumapaikalle ensimmäisenä osuva henkilö on velvollinen tekemään hätäilmoituksen soittamalla numeroon 112.

Opistossa on ensiapukoulutuksen saanutta henkilökuntaan, joiden ensiaputiedot ja taidot ovat ajan tasalla. Henkilökunnan ea-valmius tarkistetaan henkilöstöpäällikön toimesta vuosittain.

Opiston 3. kerroksen aulassa on defibrillaattori. Laastariautomaatit sijaitsevat 2. kerroksen aulassa ja 3. kerroksen postitushuoneessa. Ensiapupakkaus sijaitsee 3. kerroksen keittiötilan kaapissa.

Toiminta tapaturman tai sairauskohtauksen sattuessa:

1. Annetaan välitön ensiapu, mikäli henkilöllä on siihen taito ja mahdollisuus.
3. Soitetaan numeroon 112 ja kutsutaan ambulanssi.
4. Pysytään uhrin luona, kunnes ammattiapu saapuu paikalle.
5. Velvoitetaan joku tilanteessa paikalla oleva (mielellään henkilökuntaan kuuluva) ohjaamaan pelastus/ambulanssihenkilöstö oikeaan paikkaan.

3.3 Opiskelijan suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän estäminen on osa turvallista oppimisympäristöä. Vuolteen opiston toimintaperiaatteena on turvata opiskelijoiden tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työote edistävät turvallisuuden toteutumista. Opistossa on laadittu toimintaohjeet (järjestyssäännöt), jotka edistävät yleistä viihtyisyyttä, turvallisuutta ja parantavat yhteishenkeä sekä työskentelyilmapiiriä. Ohjeet käydään läpi opiskelijoiden kanssa lukuvuoden alussa ja niihin palataan tarvittaessa. Opistossa on erillinen suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä.

Koulutusten välisellä yhteistyöllä, yhteistyöluokkatoiminnalla ja koko opiston tapahtumilla pyritään lisäämään luontevaa kanssakäymistä ja ymmärrystä toisia kohtaan. Ystävyyskeskuksen, Tyttöjen ja Poikien talojen sekä muiden Vuolle Settlementin toimintojen järjestämät pop up-välituntitapahtumat, juhlat ja kahvihetket luovat omalta osaltaan yhteisöllistä ilmapiiriä sekä mahdollistavat tutustumisen sukupuoli- ja kulttuurisensitiiviseen työhön. Opiskelijoiden on mahdollista saada tarvittaessa henkilökohtaista keskusteluapua ja tukea mieltä vaivaaviin asioihinsa kyseisten toimintojen ammattilaisilta. Oppilaitoksen koko henkilökunnalla on velvollisuus puuttua epäasialliseen tai häiritsevään käyttäytymiseen. Opistossa noudatetaan ”koko koulu kasvattaa” – toimintaperiaatetta.

Opistossa on käytössä Opiskelijaan kohdistuvan uhka- tai väkivaltatilanteen ilmoituskaavake, johon opiskelija tai hänen nimeämensä Vuolle Settlementin työntekijä kirjaavat tapahtuneen uhka- tai väkivaltatilanteen. Ilmoitus toimitetaan koulutusalapäällikölle,

joka vastaa tiedon käsittelystä ja eteenpäin toimittamisesta. Sen pohjalta tilanne käsitellään ryhmänohjaajan (opettaja), opiskelijahyvinvointivastaavan ja opiskelijan määrittämällä kokoonpanolla. Vuolle Setlementin hyvinvointipalveluiden alaisuudessa toimivat hankkeet ja vakiintuneet toiminnot (mm. Riita- ja rikosasioiden sovittelu, rikosuhripäivystys, Via Vis -väkivaltatyö, Tyttöjen ja Poikien talot ja Ystävyysskeskus) tarjoavat ennaltaehkäisevän, korjaavan ja moniammatillisen asiantuntijaverkoston erilaisiin tilanteisiin. Lisäksi opiskelijoiden käytössä ovat Läheltä piti -tilanteiden ilmoituskaavake sekä sisäilmailmoituskaavakkeet, jotka toimitetaan hallintopäällikölle toimenpiteitä varten ja jotka käsitellään työyhteisötoimikunnan kokouksissa.

- ks. Vuolle-opiston toimintaohjeet

3.4 Toiminta kriisitilanteissa

Kriisitilanteisiin varautuminen ja niiden ennakointi lisäävät turvallisuudentunnetta. Vuolle Setlementissä on laadittu kriisisuunnitelma, joka on osa Vuolteen opiston turvallisuusohjeistusta. Opiston henkilöstöllä on velvollisuus ohjata opiskelijoita kriisisuunnitelman pohjalta.

Lukukauden alussa jokaisen opiskeluryhmän ryhmänohjaaja järjestää koulukiinteistössä turvallisuuskävelyt/turvallisuusinfon, joissa käydään läpi poistumistiet, kokoontumispaikka onnettomuuden seurattessa, ensiaputarvikkeiden ja alkusammutuskaluston sijainti. Jokaisessa luokkatilassa on kirjalliset ja kuvitetut toimintaohjeet kriisitilanteen varalle.

Kriisitiedottamiseen ja turvallisuuteen liittyen ryhmänohjaaja päivittää opiskelijoiden yhteystietoja pitkin lukuvuotta. Opiskelijan vastuulla on huolehtia, että opiston käytävissä on hänen ajantasaiset yhteystietonsa.

Vuolle Setlementin turvatiimi kokoontuu aina lukukauden alussa sekä erityistilanteiden yhteydessä. Tiimin jäseninä ovat kiinteistöpalveluvastaava, koulutusjohtaja, kansanopiston koulutuslapäälliköt, opiskelijahyvinvointivastaava ja tukiasumisyksikön asuntolavastaava.

Vuolle Setlementin hyvinvointipalveluiden alaisuudessa toimivat hankkeet ja vakiintuneet toiminnot (mm. Riita- ja rikosasioiden sovittelu, rikosuhripäivystys, Via vis -väkivaltatyö, Tyttöjen ja Poikien talot ja Ystävyysskeskus) tarjoavat moniammatillisen asiantuntijaverkoston kriisitilanteisiin.

- ks. Vuolle Setlementin kriisisuunnitelma

3.5 Opiskelijaruokailun järjestäminen

Perusopetuksen ja toiminnallisen lukutaitokoulutuksen opiskelijoilla on oikeus maksuttomaan lounaaseen, ja joihinkin vapaan sivistystyön tai hankerahoitusta saaviin koulutuksiin sisältyy ruokailu. Mikäli ruokailu ei sisälly koulutukseen, on opiskelijan mahdollista ruokailla opiskelijahintaan Vuolteen opiston määrittämässä ruokalassa. Ruokailu luo omalta osaltaan edellytykset opiskelijan hyvinvoinnille, terveydelle ja työteholle. Ruokailutilanne on osa koulun opetustoimintaa, ja se tarjoaa mahdollisuuden sosiaalisten kontaktien solmimiseen ja suomalaiseen ruokakulttuuriin tutustumiseen. Ruokalistassa on huomioitu allergiat, uskonnolliset ja eettiset vakaumukset. Lukuvuonna 2020–2021 Vuolteen opistolla on sopimus ruoan toimittamisesta ja ruokailun järjestämisestä OSAO:n kanssa.

3.6 Koulumatkat ja koulutukseen liittyvät matkat

Vuolteen opiston opiskelijat on vakuutettu opiskeluun kuuluvien retkien, vierailukäyntien ja työelämäjaksojen ajan. Retkestä vastaava opettaja laatii opiskeluun liittyviin retkiin aina turvallisuusasiakirjan, jossa arvioidaan mahdolliset riskitekijät ja kirjataan vastuuhenkilöt. Retkelle lähtiessä opiskelijoita tiedotetaan retken vastuuhenkilöstä ja ensiapulaukun sijainnista ja heille annetaan tarvittavat yhteystiedot tapaturmien varalle.

3.7 Opiskeluhuollosta tiedottaminen

Vuolteen opisto vastaa opiskeluhuoltoa koskevien asioiden tiedottamisesta opiskelijoille ja heidän huoltajilleen/edustajilleen. Oppilaitoksen ja opiskeluhuollon henkilökunnalla on velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 11§, 1287/2013.) Opiskeluhuoltosuunnitelma löytyy Wilmasta ja se käydään läpi ryhmänohjaajan johdolla joka lukuvuosi.

Opiskeluhuollon palveluista tiedotetaan opiskelijahyvinvointivastaavan ilmoitustaululla. Opiston käytänteistä, kuten järjestyssäännöistä on laadittu selkokielen ja kuvitettu versio.

3.8 Opiskelijan edustajan ja viranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö

Vuolteen opiston opiskelijat ovat pääsääntöisesti täysi-ikäisiä. Ala-ikäiset opiskelijat ovat pääosin maahanmuuttajataustaisia yksin maahan saapuneita, jolloin yhteistyötä

tehdään heidän edustajiensa kanssa. Yhteistyö on luonteeltaan joko ennaltaehkäisevää tai tilanteisiin reagoivaa, korjaavaa yhteistyötä. Yhteistyötä tehdään säännöllisesti viranomaisten, kuten maahanmuuttajapalveluiden, Te-toimiston ja sosiaalisuimiston kanssa. Opettajat kirjaavat Wilmaan opiskelijoiden opintojen etenemisen (suoritetut kurssit ja arvosanat) ja opiskelijapalveluvastaava/opintopalvelupäällikkö opintojen etenemiseen vaikuttavat muutokset (eroamiset, keskeytykset ym.)

4 YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja, monialaista opiskeluhoiltoa ja sosiaalipalveluja. Yksilökohtaisen opiskelijahuollon tavoitteena on seurata ja edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy.

4.1 Tuen tarpeen varhainen tunnistaminen ja selvittäminen

Jokaisella opiston työntekijällä on velvollisuus ohjata ja tukea opiskelijoita oman perustehtävänsä mukaisesti. Mikäli työntekijällä herää huoli yksittäisen opiskelijan tilanteesta, tulee hänen viipymättä ottaa asia puheeksi opiskelijan kanssa ja tarvittaessa ohjata opiskelija opiskeluhoollon palveluiden piiriin. Tavoitteena on oppimisen esteiden, oppimisvaikeuksien, koulunkäyntiin liittyvien muiden ongelmien, kuten kiusaamisen, ehkäiseminen, tunnistaminen, lieventäminen ja poistaminen mahdollisimman varhain.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Opiskelijoiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä opiskelijahuollon toimenpiteissä, että koulun arjessa. Yksilökohtainen opiskelijahuolto perustuu aina opiskelijan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan/edustajan suostumukseen. Monialainen opiskelijakohtainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti. Oppilaitoksessa tehdään yhteistyötä alaikäisten opiskelijoiden huoltajien/edustajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijalla on subjektiivinen oikeus oppilashuoltoon.

4.2 Opiskeluhoilokertomuksen laatiminen ja säilytys

4.2.1 Yksilökohtaisen opiskeluhoiltoyön kirjaukset

Yksilökohtaisesta opiskeluhoiltoyöstä tehdään kirjaukset, jotka kattavat opiskeluhoollon järjestämisen ja toteuttamiseen tarvittavat tiedot. Koulu- ja opiskeluterveydenhoollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoiltoa toteuttavat terveydenhoollon ammattihenkilöt

löt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin, joiden käsittelystä säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä. Opiskeluhuollon kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhuollon kuraattorin asiakaskertomukseen, joiden käsittelystä säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000).

4.2.2 Opiskeluhoitokertomukset

Monialaisen opiskeluhuollon asiantuntijaryhmässä tehtävä työ kirjataan opiskeluhoitokertomukseen. Kirjaukset tehdään, kun selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhuollon tukitoimia. Asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Vastuuhenkilö on Vuolteen opiston edustaja. Myös muilla asiantuntijaryhmän jäsenillä on oikeus tehdä kirjauksia.

Opiskeluhoitokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon Primus-järjestelmään aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan yksittäisen opiskelijan:

- 1) nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaa-ikäisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) asian aihe ja syy opiskeluhoitotyön käynnistämiseksi
- 3) asian vireillepanija eli huolen havainnut henkilö, joka on ollut aloitteellinen asiantuntijaryhmän koonnissa
- 4) opiskelijan tilanteen selvittämisen ja seurannan aikana toteutetut toimenpiteet;
- 5) tiedot asian käsittelystä opiskeluhoitoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- 6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoitokertomuksista muodostetaan opiskelijahallinto-ohjelmaan opiskeluhoitokisteri, jonka ylläpitäjä on opetuksen järjestäjän opiskelijahallinto-ohjelman vastuukäyttäjä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön opiskelijakohtainen tieto on salassa pidettävää. Tietojen luovutuspyyntö tapahtuu kirjallisena ja perusteltuna. Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

5 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ OPISKELU- JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN TERVEELLISYYDEN, TURVALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISESSÄ

5.1 Asuntolatoiminta

Majoitusta tarvitsevilla kansanopiston opiskelijoilla on mahdollisuus asumiseen opiston hallinnoimissa soluasunnoissa. Asuminen on maksutonta perusopetuksen opiskelijoille, ja muihin koulutuksiin osallistuvat opiskelijat maksavat asumisestaan vuokraa. Asuntolatoiminnan turvallisuutta ja hyvinvointia tukevat asuntolan omat järjestyssäännöt.

Asuntolatoiminta organisoituu aikuisten perusopetuksen alaisuuteen. Asuntolaohjauksesta vastaavaan tiimiin kuuluvat koulutusjohtaja, koulutusalapäällikkö, joka toimii asuntolaohjaajan esimiehenä, opiskelijahyvinvointivastaava, kiinteistöpalveluvastaava ja opintopalvelupäällikkö. Toiminnan käytännön toteutuksesta vastaa asuntolaohjaaja, joka toimii opiskelijoiden hyvinvoinnin tukena ja toteuttaa palveluohjausta. Hän organisoii perusopetuksen opiskelijoille lakisääteisesti kuuluvan riittävän ravinnon saannin sekä tilaa asumisen puhtaanapitoon liittyvät siivousvälineet ja -aineet.

5.2 Vuolle Setlementin hyvinvointi- ja yhteisötyöpalvelut

Vuolle Setlementin hyvinvointi- ja yhteisötyön palvelut ovat myös yksittäisten opiskelijoiden tukena. Palvelut tarjoavat psyykkistä ja sosiaalista tukea opiskelijan elämän eri tilanteisiin.

5.2.1 Tyttöjen ja Poikien talo

Oulun Tyttöjen Talo on sukupuolisensitiivisen tyttö- ja naistyön toteuttaja. Talon toiminta on tarkoitettu erityisesti 12–28-vuotiaille tytöille, nuorille naisille sekä alle 21-vuotiaille odottaville tai synnyttäneille nuorille äideille. Toiminnan tavoitteena on tukea tyttöjen naiseksi kasvamista vahvistamalla omien voimavarojen etsimistä, niiden löytämistä ja käyttämistä oman elämänhallinnan tueksi. Poikien Talo tekee poika- ja mies-työtä sukupuolisensitiivisellä työotteella eri toimintaympäristöissä. Poikien Talo on syrjintä- ja kiusaamisvapaa alue 12–28-vuotiaille pojille ja nuorille miehille. Kaikki kohdataan yhdenvertaisina yksilölliset vahvuudet huomioiden.

Opisto tekee tiivistä yhteistyötä Tyttöjen ja Poikien talon kanssa, kuten järjestämällä tapahtumia yhdessä (esim. seksuaalikasvatustapahtuma).

5.2.2 Ystävyysskeskus

Ystävyysskeskus on monikulttuurisen tekemisen ja toiminnan paikka. Se sijaitsee samassa talossa Vuolteen opiston kanssa. Toiminnoissa on mukana niin kantaväestöä kuin eri kulttuureista Suomeen tulleita maahanmuuttajia. Ystävyysskeskuksessa arvostetaan erilaisia ihmisiä ja luodaan jatkuvasti uusia, yhteisiä toimintamuotoja kuten kerhoja, opintopiirejä, järjestetään juhlia, retkiä ja leirejä. Monikulttuurinen toiminta toteuttaa paljon myös suomen kielen kursseja ja avoimia ryhmiä. Ystävyysskeskuksessa pyritään siihen, että ihmiset löytävät ystäviä toisistaan ja mielekästä tekemistä.

5.2.3 Rikosuhripäivystys (RIKU)

Rikosuhripäivystys (RIKU) tarjoaa käytännön neuvoja ja henkistä tukea rikoksen kohteeksi joutuneille, heidän läheisilleen ja rikosasiassa todistaville. Toimintamuotoja ovat tukihenkilötoiminta, valtakunnallinen auttava puhelin, juristin puhelinneuvonta, todistajan tuki, verkkopalvelu Rikunet ja etsivä työ. Näissä palveluissa asiakasta auttavat tehtävänsä koulutetut, ammatillisesti ohjatut vapaaehtoistyöntekijät. Opiskelijoita on ohjattu tarvittaessa RIKUN toimintaan.

5.2.4 VIA VIS Väkivaltatyö

Via Vis tarjoaa yksilöllistä tukea väkivaltaa käyttäneille 18–39 -vuotiaille naisille ja miehille haluamansa elämänmuutoksen toteuttamisessa. Via Vis -työskentely on asiakkaalle maksutonta. Via Vis työskentelee vakaviin, kodin ulkopuolisiin väkivaltarikoksiin syyllistyneiden sekä vakavasti väkivallalla oireilevien nuorten aikuisten kanssa, jotta heidän väkivaltainen käyttäytyminen vähenisi tai loppuisi kokonaan. Työskentelyn tarkoituksena on saada vaikeasti tavoitettavat ja heikosti motivoituneet asiakkaat hoidollisen työn piiriin. Kun väkivalta ja rikoskierre loppuvat, paranee sekä asiakkaan oma että hänen läheistensä elämänlaatu sekä yhteisöjen turvallisuus lisääntyy.

5.2.5 Sovittelu

Vuolle Settlementti ry tuottaa lakisääteistä ja maksutonta rikosten ja riita-asioiden sovittelupalvelua Pohjois-Suomen alueella. Rikos ja riita-asioiden sovittelu perustuu rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annettuun lakiin (1015/2005, Sovittelulaki). Sovittelu tarjoaa osapuolille mahdollisuuden toistensa kohtaamiseen ja rikoksesta tai riidasta aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen.

5.3 Etsivä nuorisotyö

Mikäli alle 29-vuotias opiskelija keskeyttää koulutuksen ilman, että hänellä tiedossa jatkosuunnitelmaa, opistolta otetaan yhteys etsivään nuorisotyöhön. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, joka tukee keskeyttäneitä tai oppilaitoksesta erotettuja alle 29-vuotiaita opiskelijoita, jotka eivät siirry toiseen koulutukseen, työelämään tai ohjaukseen. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.

5.4 Lastensuojelu

Vuolteen opiston palveluksessa olevat henkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta (alle 18 v), jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Henkilöillä on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu rikoslain [\(39/1889\) 20 luvussa](#) seksuaalirikoksena rangaistavaksi säädetty teko tai sellainen [rikoslain 21 luvussa](#) henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksena rangaistavaksi säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

6 KELA:N TUET OPISKELIJOILLE

Kotoutumistuki ja peruspäiväraha ovat yleisimmät opiskelun tukimuodot maahanmuuttajataustaisilla opiskelijoilla. Opiskelijoilla on myös tietyin edellytyksin mahdollista opiskella työttömyysetuudella, jolloin rahoittajana toimii KELA tai työttömyyskassa, tai haakea Kelan myöntämää opintotukea opintojen rahoitukseen.

Koulumatkatukea voivat saada aikuisten perusopetuksen päätoimiset opiskelijat, jotka opiskelevat ja asuvat Suomessa ja joiden koulumatka on vähintään 10 kilometriä yhteen suuntaan. Lisätietoa tukiasioista: www.kela.fi

7 KOULUTUKSEN KESKEYTYMISTÄ EHKÄISEVÄT TOIMENPITEET

Opiskelijalla on oikeus opetukseen, ohjaukseen, opiskeluhooltoon ja tukipalveluihin sekä turvalliseen opiskeluympäristöön. Ennaltaehkäisevä opiskeluhoolto pyrkii siihen, että kaikilla opiskelijoilla olisi hyvä, turvallinen ja motivoiva opiskeluympäristö. Opiskelijaa tuetaan ensisijaisesti keskustelun ja ohjauksen keinoin. Oppimisen haasteista ei saisi tulla ylitsepääsemättömiä. Sitä varten opistossa huolehditaan koulunkäynninohjauksesta ja yleisestä tuesta. Hyvällä tuella ja ilmapiirillä tavoitellaan aktiivista osallistumista opiskeluun ja pyritään vähentämään poissaoloja.

7.1 Poissaolojen seuranta ja ennaltaehkäisy

Opiskelijan tulee osallistua säännöllisesti henkilökohtaisen suunnitelmansa mukaiseen opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty opiskelusta vapautusta tai hyväksilukua. Lukuvuoden alussa opiskelijoille kerrotaan opiston käytännöt aktiivisen osallistumisen, poissaolojen ja järjestyssääntöjen suhteen. Jokaiselle opiskelijalle jaetaan Opiskelijan opas ja sitä opiskellaan yhdessä. Poissaoloja ennaltaehkäistään opiskelijahuollollisten toimenpiteiden avulla pitämällä huolta yhteisöllisestä hyvinvoinnista, opiskelumotivaatiosta, opiskelujen ohjauksesta ja opiskelun tuesta.

Ryhmänohjaaja voi tarvittaessa vaatia poissaolotodistuksen. Toistuvista luvattomista/ilmoittamattomista poissaolopäivistä seuraa Vuolteen opiston järjestyssääntöjen mukainen seuraamus.

7.2 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijaa hänen opinnoissaan niin, että hän kykenee suoriutumaan opinnoistaan määräajassa. Tavoitteena on myös hyvinvoiva opiskelija ja opintojen keskeyttämisen ehkäiseminen. Erityisesti huomioidaan opiskelu- ja oppimisvaikeudet ja tarjotaan tukea elämänhallintaan. Vuolteen opistossa opinto-ohjausta antaa ryhmänohjaaja ja tarvittaessa opiskelijapalveluvastaava.

8 KURINPITO

Kurinpidoillisten toimenpiteiden tarkoituksena on turvata ja edistää yhteistä hyvinvointia sekä ohjata opiskelijaa yhteiskunnan ja työelämän pelisääntöihin. Vuolteen opiston opiskelijoiden toimintaa ohjaavien järjestyssääntöjen tarkoituksena on tukea turvallista oppimisympäristöä, ja niiden rikkomisesta seuraa ohjauksellisia ja kurinpidollisia toimia. Sääntörikkomusten ollessa toistuvia tai vakavia kurinpitokäytäntönä on 1. kirjallinen varoitus, 2. (määräaikainen) erottaminen.

- ks. Vuolle opiston järjestyssäännöt

9 OMAVALVONTA

Opiston oppilaitoskohtainen monialainen opiskeluhuoltoryhmä vastaa opiskeluhuollon kehittämisestä, arvioinnista sekä suunnitelmien toteuttamisesta ja jalkauttamisesta. Opiskeluhuollon saatavuutta, riittävyttä ja sisältöjä arvioidaan säännöllisesti opiskeluhuoltoryhmän kokouksissa.

Opiskeluhuollon arviointi toteutetaan osana opiskelijapalautetta. Opiskelijaryhmille tehdään lukuvuosittain kysely, jossa huomioidaan opiskeluhuollolliset näkökulmat. Opintojen keskeytyksiä, eroamisia ja jatko-opintoihin pääsyä seurataan osana opiston arviointiprosessia.

10 OPISKELUHUOLLON KEHITTÄMINEN

Opiskeluhoitoa kehitetään opiskelijoille ja yhteistyökumppaneille tehtyjen kyselyjen tulosten pohjalta vuosittain. Opiskelijatietojärjestelmästä saadaan tilastotietoa ja tunnuslukuja opiskeluhoitoon kehittämisen ja toteuttamisen tueksi. Opiskeluhoitotyöryhmä laatii lukuvuosittain opiskelijahuollon vuosikellon (Liite 1), joka kuvaa opistossa tehtävää yhteisöllistä opiskelijahuoltotyöskentelyä. Opiskelijat osallistuvat opiskeluhoitoon kehittämiseen mm. oppilaskuntatyöskentelyn kautta.